

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Pfv.V.21.250/2017/6.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin előadó bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes:

Budapesti Elektromos Művek Nyrt. (1132 Budapest, Váci út 72-74.)

A felperes képviselője:

Az alperes:

Budapesti Békéltető Testület (1013 Budapest, Krisztina körút 99.)

Az alperes képviselője:

A per tárgya:

Határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.21.446/2016/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 19.P.24.642/2015/11.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 50.000 (ötvenezer) forint együttes első-, másodfokú perköltséget és felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési, és 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az energiaszolgáltató felperes 2014 decemberében összesen 44.036 Ft-ot utal át a fogyasztó részére túlfizetés címén, majd téves kifizetésre hivatkozással ezen összeg visszafizetését kérte. A fogyasztó kötelezettsége teljesítésére 6 havi részletfizetés engedélyezését kérte, azonban a felperes két részletben összesen 37.126 Ft-ról majd további 7060 és 6910 Ft-ról szóló csekket küldött részére. A fogyasztó a 44.036 Ft tartozását négy részletben visszafizette, majd ezt követően a felperes értesítette, hogy további 307 Ft hátraléka áll fenn. A levélben tájékoztatta a fogyasztót arról, hogy a két havi részletfizetés megállapítására egy korábbi másik ügyfél általi téves utalás miatt került sor. A felperes 2015. július 15-én 3948 Ft megfizetésére szólította fel a fogyasztót, továbbá kilátásba helyezte a szolgáltatás kikapcsolását is. A fogyasztó az alpereshez fordult panaszával. Módosított kérelmében a felperest valós fogyasztást tükröző elszámoló számla kibocsátására és kötbér megfizetésére kérte kötelezni.
- [2] Az alperes a BBT 2544./2015. számú ajánlásában felhívta a felperest, hogy annak kézhezvételétől számított 15 napon belül küldje el a fogyasztó részére a fogyasztási hely tényleges fogyasztásáról szóló elszámoló számlát, valamint ugyanezen határidőn belül fizessen meg részére 5000 Ft összegű kötbért. Az ajánlás indoklása szerint a kérdéses időszakban a fogyasztónak – a befizetéseire tekintettel – nem állhatott fenn tartozása, így a felperes szerződést szegve küldte meg részére a kikapcsolásról szóló értesítőt. A felperes részéről a garantált szolgáltatás nem teljesítésének tekinthető a többszöri téves számlázás és felszólítás. Az alperes ezért a villamos energia ellátásról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (Vt.) 47. § (7) bekezdésében és az ELMŰ üzletszabályzata 11.1. pontjában foglaltakra is figyelemmel alaposnak találta a fogyasztónak a valóságos fogyasztás tükröző elszámoló számla iránti igényét, valamint kötbérkövetelését, melynek mértékét a függelék alapján határozta meg.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes keresetében az alperes ajánlásának hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy az ajánlás kézbesítése nem tekinthető szabályszerűnek, mivel azt nem a jogi képviselőjének, hanem közvetlenül neki küldték meg. Az ajánlás nem felel meg a Vt. 47. § (7) bekezdésében foglaltaknak, ugyanis e rendelkezés a fizetési késedelem miatti kikapcsolást szabályozza, jelen esetben pedig a szolgáltatás kikapcsolása nem történt meg. Kifogásolta, hogy az alperes figyelmen kívül hagyta követelése jogosságát, továbbá azt is, hogy a fogyasztó hátraléka a téves visszautalás miatt keletkezett. Álláspontja szerint a számlázási kötelezettségének eleget tett, ezért nem áll fenn a fogyasztó felé kötbérfizetési kötelezettsége, ami csak abban az esetben merülhetne fel, ha a fogyasztó egyáltalán nem kapott volna számlát.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, mivel szerinte az ajánlása minden szempontból megfelel a jogszabályoknak.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes határozatát a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Fgytv.) 29. § (4) bekezdés c) pontja és 34. § (3), c) pontja alapján hatályon kívül helyezte és döntött a perköltség viseléséről is. Az ítélet indoklása szerint az alperes eljárási hibát vétett, amikor a a jogi képviselővel eljáró vállalkozás meghatalmazottja részére

Pfv.V.21.250/2017/6.

az ajánlást nem kézbesítette, hanem közvetlenül került sor az ajánlás felperes részére történő kézbesítésére. Ezt az Fgytv. 29/B. §-a értelmében kellő indoknak ítélte az ajánlás hatályon kívül helyezésére. Rámutatott arra is, hogy a felperes ugyan adminisztratív tévedéseket vétett az eljárása során, azonban zaklató magatartást nem tanúsított, a szolgáltatás kikapcsolására nem került sor, számlázási kötelezettségének eleget tett. A jogvita az alperesi eljárás nélkül is érdemben rendezhető lett volna, különösen, ha mindkét fél az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 4. §-ában foglaltak szerint jár el. A bíróság a jogvitát komolytalannak tekintette, és az ügy tárgyát képező 3948 Ft-os tartozása figyelemmel kifejtette, hogy a jogvita nem indokolja az ajánlásban megfogalmazott felhívást, továbbá nincs olyan bizonyítható felperesi magatartás, amely indokoltá tenné a kötbér megállapítását.

- [6] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – módosított indokolás mellett – helybenhagyta. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a határozat kézbesítésével kapcsolatosan tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az ajánlás kézbesítésének esetleges hiányosságai kihatnának a határozat jogszerűségére, és tévesen foglalt állást abban a kérdésben is, hogy a vállalkozás és fogyasztó közötti jogvita komolytalan. A másodfokú bíróság a Ptk. 4. §-ának alkalmazását is szükségtelennek ítélte.
- [7] A másodfokú bíróság ugyanakkor kifejtette, hogy az alperes akkor járt volna el helyesen, ha a fogyasztót kérelme hiányainak pótlására, határozott indítvány előterjesztésére, valamint az általa bizonyítékként hivatkozott okiratok teljes terjedelemben történő csatolására hívja fel. A fogyasztó ugyanis a 2015. július 28-án kelt kérelmében a felperes által felszámított egyéb költségek, valamint a kikapcsolás – konkrétan nem meghatározott – költségei megtérítését, a felperes szerződésszegése folytán kötbért, valamint üzemanyagköltséget igényelt, és kérte a fogyasztása pontos meghatározását, tekintettel arra, hogy a felperes számlázási hibáiért nem tehető felelőssé. A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a fogyasztó a kérelméhez kizárólag a részére megküldött elszámoló számlák első oldalait csatolta, a számlarészletezőt nem. A jogerős ítélet értelmében az alperes eljárása során a törvényben írt kötelezettségét megszegte, amennyiben ugyanis a fogyasztó a hiánypótlási felhívásban foglaltaknak nem tett volna eleget, az alperesnek – meghallgatás kitézése nélkül – az Fgytv. 29. § (4) bekezdés e) pontja alapján nyitva álló határidő elteltét követően meg kellett volna szüntetnie az eljárást. Az alperes azonban a törvényben írt kötelezettségét megszegte, és az ügyben anélkül tűzött ki meghallgatást, hogy rendelkezésére állt volna a fogyasztó Fgytv. 28. § (1) bekezdés g) pontjának megfelelő, pontos kérelme. Rámutatott arra is, hogy mind a módosított kérelem, mind az arra tett felperesi nyilatkozat tartalma csupán az ajánlás indokolásából állapítható meg, mivel a meghallgatásról jegyzőkönyv, feljegyzés csatolásra nem került. A másodfokú bíróság döntése szerint az alperes nem tartotta be a rá vonatkozó eljárási szabályokat, ezért az ajánlást az Fgytv. 34. § (3) bekezdés a) pontja értelmében kellett volna hatályon kívül helyezni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte. Jogszabálysértésként az Fgytv. 29. §-ának (4) bekezdése, 31. § (1) bekezdése, 34. § (2), (3) és (4) bekezdése megsértésére hivatkozott. Kérte az eljárás során tett nyilatkozatai értékelését is. Előadta, hogy jogszabályi kötelezettség hiányában a békéltető testületi meghallgatásról nem készül jegyzőkönyv, feljegyzés, a fogyasztónak pedig az eljárás során joga van módosítani, kiegészíteni kérelmét, és a perbeli esetben erre került sor. A módosított kérelmet becsatolta, így iratellenesen állapította meg a bíróság, hogy kizárólag az ajánlásból derült ki a módosított kérelem.

Pfv.V.21.250/2017/6.

- [9] Szerinte a fogyasztónak volt döntésre irányuló kérelme, ezért az eljárás megszüntetésének nem lett volna helye. Kifejtette, hogy nem a bíróság feladata indokot találni arra, hogy mi alapján kell hatályon kívül helyezni az ajánlást, hanem az eljárás során a felperes kereseti kérelméből kell kiindulni, ami pedig nem tartalmazta, hogy milyen rendelkezés alapján kéri a felperes az ajánlás hatályon kívül helyezését. Rámutatott továbbá arra is, hogy a felperes a fogyasztónak írt levelében elismerte a szerződésszegését, ezért a testületi ajánlásban foglalt felhívása okszerű, bizonyítékokkal alátámasztott és a jogszabályoknak megfelelő.
- [10] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A Pp. 272. § (2) bekezdése pontosan rögzíti, hogy milyen adatokat kell a felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia. A felülvizsgálati kérelemben nem elegendő csupán a korábbi beadványokra (BH 1995.199.II.), illetve – jogi álláspont kifejtése nélkül – csupán korábban előadottakra (BH 1998. 558.) utalni, ezért a Kúria érdemben nem vizsgálta az alperes eljárás tartama alatt tett valamennyi nyilatkozatára történő általános hivatkozását.
- [12] A Kúria a fentieknek megfelelően – a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint – a felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt és indokolással ellátott jogszabálysértések keretei között vizsgálta felül a jogerős ítéletet, és megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból jogszabálysértő, ezért a felülvizsgálati kérelem alapos.
- [13] Ahogyan arra helyesen rámutatott a másodfokú bíróság is, a békéltető testület által lefolytatott alternatív vitarendezési eljárásban a fogyasztói jogok egyszerű, gyors, hatékony és költségkímélő érvényesítésének biztosítása a cél. Tévedett azonban a másodfokú bíróság, amikor e célkitűzés eléréséhez olyan formalizált, szigorú eljárási szabályok megtartását követelte meg az alperestől, amelynek nincs jogszabályi alapja. Az alperes által lefolytatandó vitarendezési eljárásokra – ami különösen a kisebb súlyú fogyasztói jogviták hatékony rendezésére alkalmas –, az Fgytv. rendelkezései, továbbá az alperes saját belső szabályzatai irányadóak.
- [14] Sem a fogyasztó által előterjeszhető panaszra, sem pedig a békéltető testület által lefolytatott meghallgatásra vonatkozóan nincsenek olyan alakszerűségi előírások, amelyek a testület döntésére irányuló indítvány kötelező írásbeli tartalmi elemeit meghatároznák, illetve a meghallgatásról formalizált jegyzőkönyv felvételét írják elő. Helyesen hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a fogyasztó békéltető testület elnökéhez írásban benyújtott kérelme tartalmazott a testület döntésére irányuló indítványt [Fgytv. 28. § (2) bekezdés g) pont], ezért hiánypótlás [Fgytv. 28. § (5) bekezdés] lefolytatása nélkül is alkalmas volt az eljárás megindítására.
- [15] Az eljárás – meghallgatás kitűzése nélküli – megszüntetésére a másodfokú bíróság által felhívott módon csak akkor kerülhetett volna sor, ha a fogyasztó mulasztást követ el, és felhívásra a hiányokat nem pótolja [Fgytv. 29. § (4) bekezdés e) pont], ami jelen esetben nem következett be és a fentiek szerint irreleváns is, így nem volt akadálya a meghallgatás kitűzésének.
- [16] Ezt nem akadályozta az sem, hogy a fogyasztó által becsatolt elszámoló számlák második oldala, a számlarészletező nem került benyújtásra. A fogyasztó és a felperes közötti jogvita a felperes számlázási gyakorlatával állt összefüggésben. Azon számlák, amikre a fogyasztó hivatkozott, a felperes által kerültek kiállításra, és a számlák tartalmával összefüggő tájékoztatást is a felperes adta a fogyasztó részére. Ilyen körülmények között pusztán arra hivatkozással, hogy a számlák második oldalán található számlarészletező nem került benyújtásra, az eljárás megszüntetésére nem is kerülhetett volna sor, különös figyelemmel arra is, hogy a számlák első oldalából a fogyasztónak a felperes által megállapított fizetési

Pfv.V.21.250/2017/6.

kötelezettsége egyértelműen beazonosítható volt, és a felek közötti vitát nem a számla egyes tételeinek vitatása képezte.

- [17] Annak pedig – néhány sajátos, a perbeli esetben nem releváns kivételtől eltekintve – jogszabályi akadálya nincsen, hogy a fogyasztó az eljárás tartama alatt előterjesztett kérelmét módosítsa, miután az Fgytv. 31. § (1) bekezdése szerint a kérelem (és a válaszirat is) az eljárás során szabadon módosítható vagy kiegészíthető. A kérelem ily módon történő módosítása értelemszerűen befolyásolhatja a testületi döntésre irányuló indítványt is, ezért helyesen csak úgy értelmezhetők a békéltető testületi eljárásra vonatkozó szabályok, hogy ebben a körben az indítvány pontosításának sincs jogi akadálya.
- [18] Az adott esetben a fogyasztó írásban előterjesztett kérelméből panaszának lényege megállapítható volt, és ennek megfelelően kérte a testület döntésének meghozatalát. A meghallgatáson a felperesi jogi képviselő jelenlétében került sor a kérelem pontosítására, amely az eredetileg előterjesztett formanyomtatványra került rávezetésre, így az az írásbeliség követelményét a meghallgatásról felvett formalizált jegyzőkönyv hiányában is kielégítette.
- [19] A meghallgatáson sem a felperes garanciális jogai, sem pedig eljárási szabályok nem sérültek, ezért tévedett a másodfokú bíróság, amikor eljárási okra hivatkozással találta alaposnak a felperes keresetét [Fgytv. 34. § (3) bekezdés c) pont].
- [20] Rámutat a Kúria arra is, hogy az Fgytv. jogorvoslati szabályai szerint a békéltető tanács kötelezést tartalmazó ajánlása ellen fellebbezésnek nincs helye, annak hatályon kívül helyezése azonban kérhető a bíróságtól [Fgytv. 34. § (2) bekezdés], de csak az Fgytv.-ben meghatározottak szerint [Fgytv. 34. § (3) és (4) bekezdés]. E körben a bíróságnak nem a felek jogvitáját kell elbírálnia, hanem arról kell határoznia, hogy az alperes által adott, önkéntes jogkövetéssel kikényszeríthető ajánlás tartalma megfelel-e a jogszabályoknak.
- [21] Helyesen hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a felperes kereseti kérelmében megjelölt jogi alapon az ajánlás jogszabálysértő jellege sem állapítható meg. E körben a másodfokú bíróság is helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy az ajánlás kézbesítésének esetleges hiányossága az ajánlás jogszerűségét nem érinti, mivel az nem hat ki az ajánlás tartalmára, e kérdésnek legfeljebb a keresetindítási határidő számítása szempontjából lehetett volna jelentősége, ami jelen esetben nem releváns, mert a felperesnek történt kézbesítéstől számított törvényi határidőn belül a keresetlevél előterjesztése megtörtént.
- [22] Az ajánlás hatályon kívül helyezését csak olyan lényeges eljárási szabálysértések alapozzák meg, amelyek az eljárás érdemére kihatnak. A perbeli esetben pedig ez nem állapítható meg. Helyes az a következtetés is, hogy a jogvita komolytalan vagy zaklató jellege sem állapítható meg, miután a fogyasztó számos egymással ellentétes számla befizetésére kapott felszólítást, továbbá a felperes jogkövetkezményként kilátásba helyezte a szolgáltatás kikapcsolását is.
- [23] A fogyasztó kötbér megfizetésére is kérte kötelezni a felperest, ami egyrészt a testület által rendezett jogvita komolyságát támasztja alá, másrészt arra utal, hogy a vele szemben kilátásba helyezett súlyosabb jogkövetkezménnyel való fenyegetettség elhárítására irányult eredetileg is az igénye, ennek csupán szakszerű megfogalmazására került sor a meghallgatáson.
- [24] A kötbérkövetelés alapjaként megjelölt szerződésszegést az eljárás adatai alátámasztották, hiszen a felperes részéről több eltérő tartalmú számla került kiállításra. A garantált szolgáltatásként megfogalmazott számlázási kötelezettség a vállalkozás számára nem pusztán havonta okirat kiállításának kötelezettségét jelenti, hanem a számla megfelelő adattartalmáért is felelősséggel tartozik. Azzal, hogy a felperes a fogyasztó részére írt tájékoztató levelében maga írta körül tévedésének alapját, elismerte a számlázás mint garantált szolgáltatás tekintetében vétett hibáját, aminek jogszabályban és a felperes üzletszabályzatában meghatározott jogkövetkezménye a kötbér. Az alperes tehát ajánlásában helyesen fogalmazott

Pfv.V.21.250/2017/6.

meg a fogyasztó igényeinek megfelelő elszámoló számla kiállítására vonatkozó felhívást és a szerződésszegés miatt kötbérfizetési kötelezettséget.

- [25] Miután a másodfokú bíróság döntése alapjául szolgáló eljárási szabálysértések nem állapíthatók meg, továbbá az alperes ajánlásának tartalma megfelel a jogszabályoknak [Fgytv. 34. § (4) bekezdés], a felperesi kereseti kérelemben körülírt jogi alapon az ajánlás hatályon kívül helyezésére nem kerülhet sor.
- [26] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet az 1952. évi III. törvény (Pp.) 275. § (4) bekezdése értelmében hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

Záró rész

- [27] A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú ítélet megváltoztatása folytán változott a pervesztesség-pernyertesség, ezért a Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a pervesztes felperest az alperes jogi képviselővel kapcsolatosan felmerült első- és másodfokú perköltség, valamint felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [28] Az alperes illetékmentességére tekintettel a Kúria a le nem rótt fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) és (3) bekezdése alapján határozott.
- [29] A Kúria a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése folytán – kérelemre – tárgyaláson bírálta el.
- [30] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdése e) pontja zárja ki.

Budapest, 2018. április 26.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró